

Eerder verschenen

De serie RP-Westerlee
(16 delen)

Ook van deze auteur

God en de Mammon

Corrupt

Brave New Books

Eerste druk 2024

Coverfoto: Provinciehuis Groningen. © Provincie Groningen.

ISBN: 9789465010465

Uitgeverij: Brave New Books (onderdeel van Singel Uitgeverijen, Amsterdam)

www.bravenewbooks.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet, of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

Geert Fokkens

Uit de serie

District Groningen

Corrupt

Proloog

Hij opende de deur van de kamer van de districtscommandant en knipte het licht aan. Dat moest, want ondanks dat de kamer op de bovenste verdieping van het districtsbureau lag en ruim van ramen was voorzien was het er donker. Het was een sombere dag en de harde wind zorgde ervoor dat de regen tegen de ramen kletterde.

Hij zette zijn tas op het bureau. Dat was niet meer het moderne kantoormeubel met het roestvrijstalen frame met daarop een lichteiken blad en een bijpassend ladenblok op wieltjes. Kolonel Ada Lokhorst had haar bureau meegenomen naar haar nieuwe kamer in Driebergen toen zij tot generaal werd bevorderd. De nieuwe districtscommandant had zijn keuze laten vallen op een licht beukenhouten bureau zodat het er toch niet al te somber uitzag in de kamer. Wel had Lokhorst het gezellige zitje met de glazen salontafel en de vier lage fauteuils achtergelaten.

Hij had daar vaak gezeten met zijn collega's om de zaken door te praten waarmee zij bezig waren. Kolonel Lokhorst schoof dan haar bureaustoel bij, want zij durfde zelf niet in die lage fauteuils te zitten; ze was altijd bang dat zij met haar omvangrijke corpulente figuur er niet meer uit omhoog kon komen.

Maar hij was veel vaker in deze kamer geweest. Hier had hij zijn triomfen gevierd vanwege de zaken die hij tot een oplossing had weten te brengen, hoewel hij altijd had beweerd dat hem dat nooit zou zijn gelukt zonder de medewerking van zijn collega's.

Maar ook had hij hier zijn misstappen moeten verantwoorden, de vernederingen moeten ondergaan vanwege de disciplinaire straffen die hier tegen hem werden uitgesproken. Hier had hij menige ruzie uitgevochten met zijn meerderen. In feite was het een bijna onmogelijk wonder te noemen dat hij, nadat hij zijn uniformjas en pet aan de kapstok had gehangen, plaatsnam achter het bureau om aan zijn eerste dag als districtscommandant te beginnen. Het was dinsdag 1 september 1970.

Nadat hij in het posthuis van Westerlee was neergeschoten had hij het bewustzijn verloren. Van wat er daarna allemaal was gebeurd wist hij niets, hij had een gat in zijn geheugen van bijna een week. Hij was wakker geworden in een aparte kamer in het Academisch Ziekenhuis in Groningen-Stad. Aaf en Annemiek hadden aan zijn bed gezeten; ze waren beide in huilen uitgebarsten toen hij zijn ogen had geopend. Spreken met ze kon hij toen niet want allerlei slangen en draden waren aan zijn lichaam gekoppeld waaronder een in zijn keel. Een paar dagen later, nadat de grootste emoties waren verwerkt en hij beter aanspreekbaar was, had hij te horen gekregen wat er allemaal was gebeurd.

Hij had zijn leven vooral te danken aan Rocky, Annemiëks Duitse herder. Omdat zij met vakantie was zorgde hij en Aaf voor de hond en hij had hem meegenomen naar het posthuis. Nadat die zijn eerste schot had gelost was

Rocky de aanvaller aangevlogen en had zich vastgebeten in zijn schietarm waardoor hij niet meer goed kon richten voor het tweede schot. Wachtmeester Lubberts was binnengekomen en had de schutter met een harde klap van zijn gummiknuppel op zijn hoofd uitgeschakeld. Ook Jan Vink was er net en hij was meteen met de reanimatie van zijn vriend begonnen. Ambulancebroeders hadden het een kwartier later van hem overgenomen. Nadat ze hem hadden gestabiliseerd was hij overgebracht naar het Sint Lucasziekenhuis in Winschoten gebracht.

De operatie had vier uur geduurd en met telefonische hulp van collega's van het Academisch Ziekenhuis in Groningen-Stad hadden de chirurgen de kogel uit zijn rechter long kunnen verwijderen. In de twee dagen die daarop volgden was zijn toestand te kritiek geweest om vervoerd te kunnen worden. Daarna had een ambulance hem heel voorzichtig naar het Academische Ziekenhuis in Stad vervoerd.

Al die tijd had hij in coma gelegen, hij had daar niets van meegekregen.

Maar nadat hij weer terug was gekeerd op de wereld ging het gaandeweg steeds beter met hem. Desondanks duurde het toen nog vier weken voordat hij uit het ziekenhuis werd ontslagen.

In het begin van zijn verblijf in het ziekenhuis was hij te vermoeid geweest om bezoek te kunnen ontvangen, maar na twee weken was hij genoeg aangesterkt. Toen waren ze allemaal gekomen. Jan en Margreet Vink, zijn broer Jacob met zijn vrouw Gré, Fokko Mulder met zijn vrouw, Hilbert Santema met zijn vrouw, Wubbo Wielenga, Stanley Wijntak, Heiko Lubberts, Tom van der Brom met zijn vrouw Gonnie en een zeer bezorgde kolonel Ada Lokhorst. Zelfs Dietrich Höhne, de commandant van de Duitse Grenzpolizei, had tijd vrijgemaakt om samen met zijn vrouw Hannelore hem in het ziekenhuis te bezoeken.

Aaf kwam bijna elke dag en wanneer haar werkzaamheden in haar veeartspraktijk het toelieten kwam Annemiek met haar mee. Ook nam Aaf een keer Luppo Broere mee.

Zijn ex-vrouw Marlies was een aantal keren gekomen; ondanks alles hadden zij toch nog een sterke band en dat toonde zij met haar bezorgdheid.

Achter zijn bed was een prikbord dat vol hing met beterschapskaarten, waaronder die van Bil Zijlstra die in Oostenrijk woonde en van Jeff en Irene Ferguson vanuit Smallville in Amerika.

Dit alles had hem een warm gevoel gegeven en zeker bijgedragen tot zijn herstel.

Desondanks had hij toen nog een lange weg te gaan. Nadat hij thuis was gekomen in hun huis aan de 1^e Garstenlaan in Westerlee moest hij daar eerst nog het bed houden. Hij bleef streng onder controle van zijn huisarts, dokter Harinxma. Na een week mocht hij voorzichtig wat heen en weer lopen en dat voerde hij langzaam op van een half uur tot een halve dag. Het kostte hem veel moeite want hij raakte daarbij steeds behoorlijk buiten adem. Harinxma zei dat

dat volkomen normaal was en dat hij goed zijn best deed. Hij mocht het niet forceren en het langzaam opbouwen.

Het was al november toen Harinxma vond dat hij voldoende hersteld was om met fysiotherapie te beginnen. Ongeduldig als hij was vond hij zelf dat het allemaal veel te lang duurde. Maar de eerste sessies van de therapie bracht hem meteen weer met beide benen op de grond; ze waren zeer vermoeiend en zelfs pijnlijk. Het leek wel of hij een enorme terugval kreeg.

Dokter Harinxma was echter positief. “Je moet er even doorheen, jongen. Eigenlijk moet je gewoon weer helemaal opnieuw leren om op een normale manier adem te halen.”

En Harinxma had gelijk. Natuurlijk had hij gelijk. Zolang hij zijn huisarts kende had hij altijd gelijk gehad. Niet alleen vanwege zijn medische handelingen, maar ook door de zaken waarin hij met hem had samengewerkt. De kleine Fries stond bekend om zijn grote medische deskundigheid, maar vooral ook om zijn pragmatische instelling en zijn nuchtere kijk op de dingen. Hij was altijd zeer betrokken bij zijn patiënten. Het was dan ook dankzij diens mentale ondersteuning dat hij het lange traject van de fysio met succes doorliep.

Inmiddels was het maart 1970 geworden en hij voelde zich als herboren. Toen kwam die dag, de dag die hem terugwierp in een depressieve toestand. De dag waarop hij bij de bedrijfsarts moest komen. Die had een simpele maar ontstellende boodschap voor hem. “Het spijt mij wat ik u moet meedelen, adjudant, maar uit de laatste keuring is gebleken dat uw gezondheidstoestand zodanig is dat u niet geschikt wordt geacht voor actieve politiedienst. Omdat er in de naaste toekomst geen verdere verbetering wordt verwacht wordt u afgekeurd voor de uitvoering van executieve diensten!”

“Maar ik voel mij gezond,” had hij tegengeworpen, “ik ben volledig hersteld.”

De bedrijfsarts had geknikt. “Inderdaad, adjudant, zo is het. U voelt zich goed, maar dat betekent niet dat dit ook zo is. De capaciteit van uw longen, met name uw rechter long is zodanig verminderd dat uw conditie daar ernstig onder lijdt. U merkt dat zodra u enige inspanning moet leveren.”

Hij was teruggevallen in een diepe depressie, een die hij niet meer had gehad sinds zijn scheiding van Marlies.

Hij was ontroostbaar, want zijn lust en zijn leven was hem ontnomen. Aaf wist zich geen raad met hem, zo had zij hem nog nooit meegemaakt. Ze sprak er met haar vriendinnen over, maar die konden haar ook niet helpen. Haar zus Martje zei: “Ik heb het er met Sietse over gehad. Hij vindt het vreselijk en hij vertelde mij dat ook adjudant Mulder er erg over in zit.” Sietse de Boer was als opperwachtmeester een van de wachtcommandanten van de landgroep Scheemda. “Mulder heeft het zelfs al eens met kolonel Lokhorst besproken. Maar die weet natuurlijk ook geen oplossing.”

Tenslotte kwam Aaf zelf met een idee in een poging om zijn gedachten af te leiden van zijn situatie. “Laten we doen wat wij vorig jaar al hebben

afgesproken,” zei zij. “We gaan naar Smallville.” En tot haar vreugde had hij daar wel oren naar.

Dokter Harinxma vond dat hij voldoende was hersteld om zo'n lange reis te maken en dus stonden zij op maandag 6 april op de vernieuwde luchthaven Schiphol klaar om het vliegtuig naar New York te nemen. Vandaar reisden ze door naar Smallville.

Het weerzien met Jeff en Irene Ferguson was hartelijk. Ook de overige dorpsbewoners waren blij om hun oude vrienden weer in hun midden te hebben. Het gaf hen een warm gevoel en het idee dat zij thuis waren in deze kleine gemeenschap. Vier weken lang verbleven zij als gasten van Jeff en Irene. In die tijd maakten zij vele uitstapjes en genoten van het voorjaar in de Amerikaanse natuur.

Het verzette in ieder geval zijn negatieve gedachten; hij bloeide enorm op. Desondanks werd hij geconfronteerd met dat wat de bedrijfsarts hem had verteld: hij was kortademig, vooral wanneer zij een heuvel of een steile trap moesten beklimmen. Maar hij was realistisch en wist zich er tenslotte bij neer te leggen.

Het was zaterdagmiddag 2 mei. Ze waren die dag thuisgekomen en warm onthaald door Annemiek en Elsbet. Samen hadden ze de koffers uitgepakt en de meiden voorzien van de souvenirs die zij voor hen hadden meegebracht. Terwijl Aaf aanstalten maakte om de net leeggehaalde koffers naar de berging te brengen zei zij: “Vanavond gaan we naar de kroeg. Tijd om ons weer met onze eigen omgeving te bemoeien.”

Hij wilde daar net op antwoorden toen de telefoon, die in de keuken hing, begon te rinkelen.

“Met Rademaker,”

“Fijn je stem te horen, Douwe. Hoe was jullie vakantie?”

Hij was even verrast. “Eh, dank je, Ada. Ja, het was fijn, we hebben een aantal heerlijke weken gehad.”

“Fijn om te horen, jongen. Luister, ik verwacht jou aanstaande maandag om twee uur op het districtsbureau en wel op mijn kamer.”

“Oh,” antwoordde hij verbaasd, “is er iets aan de hand?”

“Dat hoor je dan wel,” antwoordde zij raadselachtig, “en neem Aaf ook met je mee.”

Het hele weekend had hij zich afgevraagd waarover zijn districtschef hem wilde spreken en waarom Aaf daarbij aanwezig moest zijn. Hij kon niets anders bedenken dan dat het waarschijnlijk over de voorwaarden van zijn ontslag zou gaan.

Toen hij samen met Aaf die maandagmiddag Lokhorsts kamer betrad was hij zeer verbaasd om daar ook generaal De Graaff, de korpschef van de Rijkspolitie, aan te treffen.

“Fijn dat jullie er zijn,” begroette Ada hen, “ga lekker zitten.”

Nadat ze de generaal de hand hadden geschud lieten zij zich in de comfortabele fauteuils van het zitje zakken. Zelf, zoals gewoonlijk, schoof Ada haar bureaustoel bij om daarop te zitten.

De Graaff opende het gesprek. “Jullie hebben je natuurlijk het hele weekend afgevraagd wat er aan de hand is. Ik zal het jullie vertellen.”

Hij nam eerst een slok van de koffie die net door een wachtmeester binnen was gebracht.

“Er gaan een aantal veranderingen plaatsvinden in de korpsleiding,” begon hij toen. “Om te beginnen ga ik per 1 juli met pensioen. Mijn plaats zal worden ingenomen door generaal Van Dorp, ook bij jou bekend.” Dit laatste zei hij tegen Douwe.

Die knikte bevestigend.

“Van Dorp is tot nu toe het hoofd van de centrale recherche en daarom wordt hij opgevolgd door kolonel Diepenveen, die jij ook goed kent. Hij zal per 1 juli tot generaal worden bevorderd.

Douwe knikte slechts, zich afvragend wat dat met hem te maken had.

“Ook generaal Van der Wal gaat per 1 juli met pensioen. Zoals jij weet is hij nu nog het hoofd van de uniformpolitie en als zodanig verantwoordelijk voor alle districten.”

Weer knikte Douwe.

“We hebben naarstig gezocht naar een goede opvolger voor hem en we hebben in kolonel Lokhorst de ideale kandidaat gevonden. Zij zal op 1 juli tot generaal worden bevorderd.”

Douwe keek Ada aan. “Jij gaat weg?” De verrassing was zo groot dat hij haar in het bijzijn van de generaal tutoyeerde.

“Inderdaad, Douwe,” antwoordde zij met een glimlach.

Douwe stond op en liep op haar toe. Hij omhelsde haar. “Hartelijk gefeliciteerd met je promotie. Ze zullen je hier missen.”

“Dank je, Douwe,” zei ze met een ondeugende glimlach, “maar denk niet dat ze hier van mij af zijn.”

Terwijl Aaf Ada ook feliciteerde vroeg Douwe zich af wat zij bedoelde.

De Graaff had glimlachend toegekeken. Hij zei: “Ik weet dat jullie met elkaar op vertrouwelijke voet staan, ja, zelfs met elkaar bevriend zijn. Ik ben daar blij om, want het heeft tot een geweldig team geleid. Ik heb er dan ook geen enkel bezwaar tegen dat wij hier op een informele manier met elkaar omgaan.”

“Dank u, meneer,” antwoordde Douwe.

“Nee,” reageerde De Graaff, “ik ben degene die jou moet bedanken. Ik heb je in jouw carrière gevolgd en je mag mij geloven of niet, maar ik heb daar veel van geleerd.”

Douwe begon zowaar te blozen. “Het is allemaal te danken aan dit geweldige team, meneer.”

“Natuurlijk,” zei De Graaff lachend, “maar nu we het daar toch over hebben, dit geweldige team moet nu een geweldige leidster missen.”

Douwe knikte beamend.

“En wij hebben daarom naarstig gezocht naar een opvolger voor haar. Helaas hebben wij er niet één kunnen vinden.”

“Niet?” reageerde Douwe verbaasd.

“Nee,” bevestigde De Graaff, “in ieder geval niet iemand met dezelfde kwaliteiten als jij.”

Het was even stil in de kamer.

“Wat?” bracht Douwe er toen uit.

Ook Aaf keek verbijsterd naar de generaal. “Hoe bedoelt u dat?”

Zowel De Graaff als Ada moesten lachen om de gezichten van Douwe en Aaf.

“Nou, dat lijkt mij duidelijk,” gaf de generaal toen aan, “met instemming van de volledige korpsleiding hebben wij besloten dat jij de nieuwe districtscommandant van Groningen wordt.”

“M..maar dat kan helemaal niet,” stamelde Douwe. “Ik ben slechts adjudant, bovendien ben ik afgekeurd.”

“Volgens mij is het de korpsleiding die bepaalt wat wel of niet kan,” gaf De Graaff aan, “en voor het achter boeven aanhollen ben jij inderdaad afgekeurd. Wij hebben echter geconstateerd dat jouw bovenkamer nog goed functioneert.”

Douwe moest even diep ademhalen. Toen zei hij: “Maar hoe zit het dan? Dan passeer ik een aantal bekwame officieren. Wat is er mis met kapitein Beertema of kapitein Van der Brom?”

“Dat heb ik al gezegd,” zei De Graaff op droge toon. “Zij zijn erg goed, maar ze hebben nog niet dezelfde kwaliteiten als jij.”

Weer viel er even een stilte waarin Aaf vol ontroering Douwe’s arm greep.

“Meent u het echt?” vroeg zij toen.

“Ik zit hier echt geen grapjes te maken,” verzekerde De Graaff haar.

“Maar hoe dan?” bracht Douwe het er met moeite uit.

“Kijk,” zei De Graaff, “jij hebt uitstekende leidinggevende kwaliteiten, je bent goed ingeschoten in het dagelijkse politiewerk en jij hebt een gedegen recherche-ervaring. Beter kunnen we niet wensen. Jij zult echter nog moeten worden bijgespijkerd in de vaardigheden voor het districtsmanagement en het budget-beheer. Daarvoor ga je een spoedcursus in Driebergen volgen en die begint over twee weken. Daarna zal je per 1 september worden bevorderd tot luitenant-kolonel en worden aangesteld als de commandant van het district Groningen. Je krijgt een proeftijd van een jaar en wanneer je voldoet zal je daarna tot kolonel worden bevorderd. Wat denk je? Lijkt het je wat?”

Het duizelde in Douwe’s hoofd, maar Aaf zei meteen: “Natuurlijk neemt hij dat aan. Hoe kunnen wij u bedanken?”

“Nogmaals,” zei De Graaf met een glimlach, “wij moeten hem bedanken.”

“Ik zei toch al dat jullie nog niet van mij af zijn,” zei Ada lachend tegen Aaf, “als hoofd van de districten blijf ik zijn directe chef.”

Hoofdstuk 1

Douwe rangschikte de documenten die al door iemand anders op zijn bureau waren gelegd. Behalve de meldingsrapporten van het hele district was daar ook het maandoverzicht van het districtsbudget van de afdeling comptabiliteit. Verder nog een envelop met het logo van het korpscommando. Zijn eerste daad was om die te openen en even later las hij de brief die daarin zat.

Een klopje op zijn deur en Tom van der Brom stak zijn hoofd om de hoek. “Ha, je bent er al,” zei hij met een glimlach.

“Kom binnen, Tom,” nodigde Douwe hem uit. Zijn commandant van de districtsrecherche nam plaats voor het bureau. Zij waren al jaren met elkaar bevriend. De carrière van Tom was daarbij even bizar verlopen als die van Douwe. Ooit was hij begonnen als beginnend rechercheur met Douwe als zijn mentor. Hij had zich weten op te werken tot officier en werd daarbij zelfs Douwe’s leidinggevende bij diens vele recherchezaken. Zelf zou hij nooit vergeten dat hij daarbij veel aan Douwe had te danken vanwege diens onvoorwaardelijke steun.

“Nu ben jij weer mijn chef,” merkte Tom grijnzend op.

Douwe glimlachte flauw. “Tja,” antwoordde hij, “maar ik weet nog steeds niet wat ik ermee aan moet.”

“Hoezo?” vroeg Tom verbaasd.

“Nou,” legde Douwe uit, “ik weet dat ik mijn positie heb gekregen omdat de korpsleiding dat vond, waarschijnlijk als een soort dankbetuiging voor iets wat ik zonder jullie nooit zou hebben bereikt. Maar, weet je Tom, het legt natuurlijk ook een enorme druk op mijn schouders. Ik moet me voor de zoveelste keer bewijzen en ik ben er nog niet uit of ik dat zonder kleerscheuren kan. Ook ik begin op leeftijd te komen en natuurlijk ben ik fysiek niet honderd procent.”

Tom schudde zijn hoofd. “Dit is de eerste keer dat ik jou aan jezelf hoor twijfelen. Kom op, man! Natuurlijk ga jij het redden! Jij hebt van Lokhorst een fantastisch team geërfd, zij laten jou beslist niet vallen.”

“Dank je, Tom. Natuurlijk kan ik op mijn team bouwen, dat weet ik wel, maar ik moet het voor mijzelf nog steeds op een rijtje krijgen.”

Op dat moment ging de telefoon op Douwe’s bureau. De telefoniste verbond een extern gesprek naar hem door.

“Ha, Douwe,” hoorde hij een bekende vrouwenstem nadat hij zich had gemeld, “je bent op je post. Je hoort het, je bent nog niet van mij af.”

“Dat heb ik in de gaten, Ada,” zei hij lachend. “Ik wordt meteen al gecontroleerd door het hoofd van de districten.”

“Nou, dat was niet mijn bedoeling, hoor,” verontschuldigde generaal Lokhorst zich, “maar ik herinner mij nog mijn eerste dag op het district Groningen. Ik weet dus dat alle begin moeilijk is.”

“Dank je, Ada, ik waardeer dat.”

“Ik kan mij ook nog herinneren dat in mijn beginperiode een zekere adjudant voor mijn bureau verscheen om kennis te maken en direct dacht mij de les te lezen,” vervolgde de dikke vrouw aan de andere kant van de lijn.

Douwe begon te lachen. “Dat herinner ik mij ook nog heel goed. Wij moesten toen nog aan elkaar wennen.”

“Inderdaad,” beaamde Lokhorst, “en in die tijd heb ik veel van jou geleerd.”

“Dat is geheel wederzijds, Ada,” benadrukte Douwe.

“Dat is waar,” gaf zij toe, “daarom ben ik ervan overtuigd dat jij het wel gaat redden op je nieuwe werkplek.”

Douwe werd enigszins verlegen, maar Lokhorst ging door met: “Ik wens je dan ook veel succes, jongen. En wees gerust, we zullen elkaar nog vaak spreken.”

“Dank je wel, Ada, Het genoeg is geheel aan mijn kant.” Enigszins opgelaten nam hij afscheid van haar.

Tom had glimlachend het gesprek gevolgd. “Zie je wel, je krijgt zelfs ondersteuning vanuit de korpsleiding.”

“Goed,” zei Douwe en om zich een houding te geven vervolgde hij met: “Laten we tot de orde van de dag overgaan.”

“Ja, laten we dat doen,” was Tom het met hem eens, “we gaan naar de vergaderzaal voor jouw eerste briefing. Iedereen is al aanwezig.”

Douwe stond op. “Mooi, kom op, we gaan,” en hij pakte de brief op van de korpsleiding op die hij net gelezen had.

Inderdaad zat zijn gehele staf al om de vergadertafel toen hij en Tom binnenkwamen. Ze gingen allemaal staan. “Jongens,” protesteerde Douwe, “doe normaal! Ik ben Jezus niet, hoor. Bewaar dat gedoe maar voor als er hoge omes bij zijn.”

Iedereen ging weer zitten en Douwe nam zijn plaats aan het hoofd van de tafel in.

Nog een beetje onwennig begon hij: “Welkom, allemaal. Fijn jullie hier te zien. Ik wil alvast de hoop en de verwachting uitspreken op een goede samenwerking in de toekomst, maar jullie kennende denk ik dat dit geen probleem zal worden.”

“Dank u, overste,” zeiden ze allemaal door elkaar. “U ook van harte welkom,” voegde kapitein Beertema eraan toe. Als plaatsvervangend districtscommandant had hij de honneurs waargenomen nadat Ada Lokhorst naar Driebergen was vertrokken.

“Luister, mannen,” zei Douwe, “laten we met elkaar het volgende afspreken. Ik ken jullie al een hele tijd en ook nog erg goed. Ik ben gewend om op vriendschappelijke voet met jullie om te gaan. We hebben met elkaar altijd een

goed team gevormd en dat wil ik graag zo houden. Daarom wil in ere houden wat mijn voorganger heeft ingesteld, namelijk dat wij elkaar aanspreken met jij en jou. Ik ben dus Douwe voor jullie, tenzij er hoge omes of buitenstaanders aanwezig zijn. Dan volgen we het normale protocol. Afgesproken?”

Iedereen was het met hem eens.

“Goed, dan begin ik nu met mijn eerste officiële daad als districtscommandant,” vervolgde Douwe. “Ik heb vanmorgen een schrijven van de korpsleiding ontvangen.” Hij richtte zich tot Beertema. “Jij wordt geprezen voor jouw inzet en ook voor de wijze waarop je de afgelopen maanden districtsleiding hebt waargenomen. Dat deed je natuurlijk omdat jij de oudste in rang was. De korpsleiding heeft besloten om dit officieel te maken. Jannus, alsjeblieft ga staan.”

En nadat die aan het verzoek had voldaan vervolgde Douwe: “Jannus Beertema, het is mij een groot genoegen om jou te mogen bevorderen tot majoor. Daarmee ben jij nu officieel mijn plaatsvervanger.”

Een groot applaus klonk op in de vergaderzaal en iedereen stond op om de nieuwbakken majoor te feliciteren.

Nadat iedereen weer was gaan zitten zei Douwe: “Nou, ik vond dit een prachtige start in mijn nieuwe functie. Laten we nu verder gaan met de dagelijkse dingen. Rapport graag, waar zijn we mee bezig?”

Beertema, die tevens het hoofd van de uniformdienst was, begon. Hij meldde een brand in Kropswolde, waar een boerderij was verwoest, maar zonder dat er gewonden waren te betreuren. Verder een inbraak in Bellingwolde in een huis waarvan de bewoners op vakantie waren. Een aanrijding in Foxhol met twee gewonden en een trekker die in de buurt van Oude Pekela in een sloot was beland.

Luitenant Schuringa was het hoofd van de districtsverkeersdienst. Hij meldde dat zijn mannen assistentie hadden verleend bij de aanrijding in Foxhol die Beertema al eerder had genoemd. Verder had de verkeersdienst een vrachtwagen van de weg gehaald die te zwaar geladen was en waarvan de remmen niet deugden. Tenslotte had de verkeersdienst het afgelopen weekend een alcoholcontrole uitgevoerd in Stadskanaal, daarbij waren vijf automobilisten aangehouden met een te hoge promillage in hun bloed.

Tom van de Brom, het hoofd van de districtsrecherche, meldde dat het redelijk rustig was op zijn afdeling. Samen met de afdeling Oplichtingen en Falsificaties hadden zij een zaak van een illegale loterij in onderzoek. Verder hadden zij een geval van zware mishandeling van de uniformdienst overgenomen omdat het vermoeden bestond dat het om een poging tot moord ging. Ze hadden iemand gearresteerd en die was inmiddels voorgeleid bij de rechter-commissaris. “Verder zijn er op dit ogenblik geen bijzonderheden in ons district,” vervolgde Tom. “Wel volgen wij op afstand twee zaken die zich hebben afgespeeld in de Stad-Groningen en in Hoogezand-Sappemeer.”

“Waarom?” wilde Douwe weten. “Dat zijn gemeentepolitiekorpsen.”

“Het betreft twee keer een moord op een man,” gaf Tom aan. “De eerste is gevonden in een vijver in het Oosterpark, hier in Stad. Zijn keel was doorgesneden. Het is niet bekend of hij ook daar is vermoord of dat zijn lichaam daar is gedumpt. De tweede moord is ontdekt in Hoogezand, ook in het water in een soort park bij de Vijverstraat. Hierbij hetzelfde, de keel van de man was doorgesneden. Omdat die zaken op elkaar lijken en het mogelijk is dat er sprake is van een seriemoordenaar volgen wij dus die zaken, want het kon wel eens zo zijn dat het volgende slachtoffer in ons bewakingsgebied kan vallen.”

Douwe knikte. “Dat lijkt mij logisch. Goed, we horen het vanzelf. Verder nog bijzonderheden?”

Er was verder niets te melden en dus sloot Douwe de bijeenkomst.

Tijdens de vergadering had hij zichzelf erop betrappt dat hij de meeste interesse had gehad in de recherchezaken; eigenlijk was hij nog steeds een rechercheur.

Later op de dag had hij zijn eerste bespreking met officier van justitie Arends. Ook met hem had hij in de loop van de tijd een vriendschappelijke band opgebouwd.

Toen hij na zijn eerste werkdag naar huis ging had hij een beter gevoel dan het moment waarop hij die dag begon.

Aaf wachtte op hem en zij was blij dat hij het tot nu toe naar zijn zin had.

Hoofdstuk 2

Zondag 6 september, drie uur in de nacht. Glenda schudde hard aan de schouder van de man die naast haar diep in slaap lag. “Stanley! Word wakker!”

“Huh? Wat isser?” kreunde hij terwijl hij zich moeizaam naar haar toe draaide.

“De telefoon,” gaf zij aan. “We worden gebeld!”

Meteen was hij klaarwakker. Hij sprong uit bed en liep naar de huiskamer van de flat die hij en zijn vrouw bewoonden. Hij nam de hoorn op van het toestel dat daar de nachtrust verstoorde. “Met Wijntak.”

“Wachtmeester, goedemorgen,” zei een mannenstem. “Met de CMK.¹ Volgens ons rooster bent u dit weekend de rechercheur van dienst.”

“Dat klopt,” bevestigde Wijntak.

“Goed,” vervolgde de centralist, “u wordt verzocht om naar Winsum te gaan en wel naar Johan Dijkstrasingel nummer 15, heeft u dat?”

“Ik hebt het,” zei Wijntak nadat hij het adres op een bloknoot had geschreven dat naast zijn telefoon lag.

“Er is daar een geval van een onnatuurlijke dood gemeld en de collega’s van de landgroep Bedum zijn daar ter plaatse,” gaf de centralist vervolgens aan. “Zij hebben om rechercheondersteuning gevraagd. De Technische Recherche is inmiddels ook gewaarschuwd en zijn al onderweg.”

“Okay,” zei Wijntak, “ik ga nu vertrekken.”

Drie kwartier later parkeerde Wijntak de Ford Taunus 17M researchewagen achter een donkerblauwe Volkswagen politiebusje. Er stond ook een donkerblauwe Ford Transitbusje die hij herkende als de materiaalwagen van de TR.

Het was nog steeds donker, maar in ieder geval droog.

Voor de deur van het opgegeven adres stond een geüniformeerde wachtmeester op wacht. Wijntak toonde hem zijn legitimatie die hij uiterst nauwkeurig bestudeerde voordat hij hem doorliet; er waren nog steeds collega’s die eraan moesten wennen dat een politieambtenaar wel eens gekleurd kon zijn.

Dat bleek ook toen Wijntak de gang van het huis betrad. Een adjudant, kennelijk de groepscommandant, nam hem wantrouwend op. “Wie bent u? Wat komt u doen?”

Weer liet Wijntak zijn politiepasje zien. De adjudant haalde zijn schouders op en zei op verontschuldigende toon: “Ach, jullie Surinamers lijken ook zo verdomd veel op elkaar.”

Wijntak negeerde deze ongepaste opmerking. In plaats daarvan vroeg hij: “Wat hebben we?”

“Loop maar mee, rechercheur.” De adjudant ging hem voor naar de woonkamer.

¹ CMK = Centrale Meldkamer

Die werd fel verlicht en dat kwam door de booglampen die de mannen van de technische recherche hadden opgesteld.

Wijntak zag dat de kamer weelderig was ingericht en was ingedeeld in een ruimte dat als woonkamer diende en een ruimte dat bedoeld was om daar maaltijden te gebruiken. Daar stond een vrij grote eettafel. Daaraan zaten tegenover elkaar een man en een vrouw, of beter gezegd zij lagen beide voorover op het tafelblad. Er was veel bloed, vooral op de tafel tussen de beide doden in. De tafel bleek verder te zijn gedekt voor een maaltijd. In het midden stond een soepterrine. De deksel was eraf en Wijntak zag dat die half gevuld was, een soeplepel stak in de soep. Voor de slachtoffers stonden borden, de vrouw lag met haar hoofd half op het bord dat voor haar stond. Hij merkte op dat er soep in het bord van de man zat en dat het bord van de vrouw door het gewicht van haar hoofd was gekanteld en dat daardoor de soep eruit was gegutst. Onder de geknoeide soep lag veel bloed en ook zag hij stukken weefsel die hij niet direct kon identificeren.

Op aanwijzingen van zijn collega maakte de fotograaf opnames van de lijken. “Kan ik ze bekijken?” vroeg Wijntak aan hen.

“Gaat uw gang,” antwoordde de fotograaf die Wijntak kende.

Langzaam liep Wijntak om de tafel heen daarbij de lichamen uiterst nauwkeurig bestuderend. Ze waren ongeveer vijftig jaar oud. De vrouw was nogal tener en hoogblond. Zij was gekleed in een halflange donkerblauwe rok met daarboven een witte blouse. De man had kortgeknipt donkerblond haar. Hij droeg een zwarte broek en een lichtblauwe overhemd zonder stropdas. Beiden waren door hun hoofd geschoten, constateerde hij. De vrouw van achteren. Bij de man aangekomen merkte hij op dat hij vanaf rechts door zijn slaap was geschoten. Hij zag dat zijn rechterarm naar beneden hing met zijn hand op de vloer. In die hand hield hij een pistool.

“Is de dood al officieel vastgesteld?” vroeg Wijntak aan de adjudant.

Die knikte. “Dokter Dekkers was net vertrokken voordat jij binnenkwam.” Hij was kennelijk gewoon om collega’s die lager in rang waren dan hij te tutoyeren.

“Weten we wie zij zijn?”

“Het zijn Arend Hoekzema en zijn vrouw Dagmar,” wist de adjudant te vertellen, “zij is van oorsprong een Zweedse.”

“Hoekzema?” herhaalde Wijntak. “Die naam komt mij op de een of andere manier bekend voor.”

“Dat zal best kunnen,” beaamde de adjudant, “hij is een gedeputeerde bij de provincie.”

“Ja, ja,” mompelde Wijntak. Hij keek de adjudant aan. “Door wie is het ontdekt? Heeft die persoon ook de politie gebeld?”

“Het was hun dochter,” vertelde de adjudant. “Zij heet Ingeborg. Zij kwam om half twee thuis van een avondje stappen in Stad. Ik vrees dat je haar nu niet kunt verhoren, rechercheur, zij heeft een zenuwinzinking en de dokter vond het raadzaam om haar een sterk kalmeringsmiddel te geven.”